

Правління Національного банку України

ПОСТАНОВА

Київ

Про затвердження Інструкції про організацію планування випуску та реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної продукції Національного банку України, супутньої продукції та визнання такими, що втратили чинність, деяких нормативно-правових актів Національного банку України з готівкового обігу

Відповідно до статей 7, 15, 33, 34, 35, 42, 56 Закону України “Про Національний банк України” та з

метою нормативного врегулювання планування випуску та реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної продукції Національного банку України, сувенірної продукції Правління Національного банку України **постановляє:**

1. Затвердити Інструкцію про організацію планування випуску та реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної продукції Національного банку України, супутньої продукції (далі – Інструкція), що додається.

2. Визнати такими, що втратили чинність, нормативно-правові акти Національного банку України згідно з переліком, що додається.

3. Департаменту грошового обігу (Олег Прохода) після офіційного опублікування цієї постанови довести до відома банків та дистриб’юторів Національного банку України інформацію про прийняття цієї постанови.

4. Контроль за виконанням цієї постанови покласти на заступника Голови Національного банку України Олексія Шабана.

5. Постанова набирає чинності з дня, наступного за днем її офіційного опублікування, крім:

1) пункту 63 розділу III, пункту 2 додатку 1, додатків 3, 4 цієї Інструкції, які набирають чинності через три місяці після набрання чинності цією постановою;

2) пункту 72 розділу III Інструкції, який набирає чинності з 01 травня 2025 року.

Голова

Андрій ПИШНИЙ

Інд. 50

Додаток
до постанови Правління
Національного банку України

Перелік нормативно-правових актів Національного банку України, що
втратили чинність

1. Постанова Правління Національного банку України від 30 травня 2012 року № 213 “Про затвердження Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам’ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 22 червня 2012 року за № 1044/21356.

2. Постанова Правління Національного банку України від 13 серпня 2012 року № 341 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам’ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 29 серпня 2012 року за № 1451/21763.

3. Постанова Правління Національного банку України від 22 липня 2013 року № 292 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам’ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”, зареєстрована в Міністерстві юстиції України 14 серпня 2013 року за № 1391/23923.

4. Постанова Правління Національного банку України від 24 лютого 2015 року № 126 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам’ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

5. Постанова Правління Національного банку України від 10 грудня 2015 року № 874 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам’ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

6. Постанова Правління Національного банку України від 19 травня 2016 року № 327 “Про внесення змін до Інструкції про організацію виготовлення,

випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

7. Постанова Правління Національного банку України від 05 травня 2017 року № 34 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

8. Постанова Правління Національного банку України від 05 вересня 2017 року № 87 “Про внесення Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

9. Постанова Правління Національного банку України від 15 лютого 2018 року № 10 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

10. Постанова Правління Національного банку України від 22 жовтня 2018 року № 111 “Про затвердження Змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

11. Постанова Правління Національного банку України від 15 листопада 2018 року № 121 “Про внесення зміни до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

12. Постанова Правління Національного банку України від 26 березня 2020 року № 41 “Про внесення змін до Інструкції про організацію виготовлення, випуску в обіг і реалізації пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції”.

13. Пункт 1 постанови Правління Національного банку України від 14 липня 2022 року № 150 “Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Національного банку України”.

ЗАТВЕРДЖЕНО
Постанова Правління
Національного банку України

Інструкція про організацію планування випуску
та реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної продукції
Національного банку України, супутньої продукції

I. Загальні положення

1. Ця Інструкція розроблена згідно із Законами України “Про Національний банк України”, “Про банки і банківську діяльність” та Указом Президента України від 28 вересня 2004 року № 1142/2004 “Про виключне право Національного банку України”, відповідно до яких Національному банку України (далі – Національний банк) надане виключне право на виготовлення інвестиційних монет, пам’ятних монет та банкнот, які є законним платіжним засобом на території України.

2. Терміни в цій Інструкції вживаються в таких значеннях:

1) агент з дистрибуції та реалізації інвестиційних монет, нумізматичної, супутньої продукції Національного банку (далі – агент з дистрибуції) – банк, який має банківську ліцензію та на підставі договору з дистриб’ютором Національного банку реалізує на умовах, визначених в укладених договорах інвестиційні монети України та/або нумізматичну та супутню продукцію Національного банку через власні канали;

2) аукціон з продажу інвестиційних монет України, нумізматичної та супутньої продукції (далі – аукціон) – конкурентна процедура публічного продажу інвестиційних монет України, нумізматичної та супутньої продукції, яка проводиться за заздалегідь встановленими організатором аукціону правилами, протягом якої учасники змагаються між собою шляхом зміни цінових пропозицій, унаслідок чого їх власником стає той учасник (юридична чи фізична особа), чия перемога є найбільш обґрунтованою з точки зору цих правил;

3) біметалеві монети - це монети які складаються з двох запресованих частин (ядра та кільця), що виготовлені з різних дорогоцінних або недорогоцінних металів чи їх сплавів;

4) дистриб'ютор Національного банку (далі – дистриб'ютор) – банк України, визначений Національним банком, який на підставі договору з Національним банком реалізує від свого імені інвестиційні монети України, нумізматичну та супутню продукцію Національного банку, забезпечує розроблення та реалізацію стратегії з розширення ринків їх збуту та просування;

5) закупівельна ціна на інвестиційні монети (далі – закупівельна ціна) – ціна за якою Національний банк здійснює купівлю інвестиційних монет у дистриб'юторів, населення та банків, встановлена відповідно до розпорядчого акта Національного банку, яким визначається порядок розрахунку і встановлення цін на банківські та дорогоцінні метали;

6) інвестиційні монети України (далі – інвестиційні монети) – монети, вироблені з дорогоцінних металів з пробами для золота – 999,9, для срібла – 999,9, для платини – 999,5, призначені для інвестування та накопичення;

7) інтернет-магазин Національного банку – функціональний сервіс Національного банку в мережі Інтернет (платформа), створений для автоматичного збору замовлень на інвестиційні монети, нумізматичну продукцію Національного банку, супутню продукцію, за допомогою якого покупець отримує всю необхідну інформацію про нумізматичну та супутню продукцію, оформляє та розміщує замовлення, здійснює придбання та оплату в режимі реального часу, та розміщений у відкритому доступі на вебсайті;

8) категорія стану інвестиційних монет – характеристика зовнішнього стану та фізичних параметрів інвестиційних монет: “інвестиційні монети належного стану”, “інвестиційні монети у в прийнятному стані”, “пошкоджені інвестиційні монети”, відповідно до додатка 1 до цієї Інструкції;

9) категорія якості карбування пам'ятних та інвестиційних монет – характеристика зовнішнього (фізичного) стану пам'ятних та інвестиційних монет: “пруф”, “пруф-лайк”, “брильянт-анциркулейтед”, “спеціальний анциркулейтед”, “анциркулейтед”, що досягається за допомогою застосування спеціальних технологій карбування відповідно до додатка 2 до цієї Інструкції;

10) найменування інвестиційних монет та нумізматичної продукції – назва інвестиційних монет, нумізматичної продукції, що введені в обіг, випущені Національним банком;

11) нумізматична продукція Національного банку (далі – нумізматична продукція) – пам'ятні монети України з дорогоцінних та недорогоцінних металів, пам'ятні банкноти, сувенірна продукція;

12) ознаки пошкодження нумізматичної та супутньої продукції – зміна кольору поверхні (плями, пати́на, наліт), деформація, забруднення, вплив вогню, високоактивних речовин і середовищ, корозія, ознаки механічної дії (згини, отвори, надломи, подряпини, що не передбачалися технічним виконанням або дизайном під час їх виготовлення) або ознаки, які погіршують зовнішній вигляд продукції, що є наслідком прихованого дефекту виробника;

13) пам'ятні банкноти України (далі – пам'ятні банкноти) – банкноти національної валюти України чинного номінального ряду з нанесенням додаткових елементів дизайну та/або захисту, банкноти, що відрізняються від банкнот чинного номінального ряду за дизайном, розмірами та технічними характеристиками, що вводяться в обіг Національним банком для колекційних цілей обмеженими тиражами до визначних подій та ювілейних дат, пам'ятних подій історії та сучасності, заходів з охорони навколишнього природного середовища, інших подій суспільного життя, включаючи ті, святкування яких відзначається на державному рівні;

14) пам'ятна медаль – сувенірна продукція Національного банку з дорогоцінних або недорогоцінних металів, що не має номінальної вартості, яка карбується відповідно до плану випуску обмеженими тиражами з метою відзначення ювілейних дат, пам'ятних подій місцевого або галузевого значення;

15) пам'ятні монети України (далі – пам'ятні монети) – монети, виготовлені із застосуванням спеціальних технологій, з дорогоцінних металів, які мають сертифікат Національного банку, що гарантує якість виготовлення монети, або з недорогоцінних металів, які можуть мати різні форми, технічні характеристики, якість карбування та за розміром і дизайном можуть повторювати обігові або розмінні монети України, що вводяться в обіг Національним банком обмеженими тиражами з нагоди відзначення ювілейних дат, пам'ятних подій історії та сучасності, заходів з охорони навколишнього природного середовища, інших подій суспільного життя, включаючи ті, святкування яких відзначається на державному рівні;

16) пересувні точки реалізації Національного банку (далі – пересувні точки) – віддалені робочі місця, в яких Національним банком здійснюється реалізація нумізматичної продукції та інвестиційних монет під час проведення, участі та організації ним заходів з фінансової грамотності, виставок,

конференцій, тематичних заходів та які з цією метою тимчасово розташовуються за межами приміщень кас Національного банку;

17) сувенірна продукція Національного банку (далі – сувенірна продукція) – продукція, що передбачена планом випуску пам'ятних та інвестиційних монет України, сувенірної продукції, реалізується у складі наборів та/або за окремими найменуванням;

18) сувенірні банкноти – сувенірна продукція, що випускається Національним банком спеціальним обмеженим тиражем до визначених подій та ювілейних дат, не містять номіналу та не виконують функцію засобу платежу;

19) супутня продукція – капсули, футляри, сувенірне/подарункове пакування для пакування нумізматичної продукції Національного банку, інвестиційних монет;

20) типи монет – класифікація монет, шляхом їх об'єднання за певною ознакою або характеристиками - видом металу, діаметром, формою, масою, вмістом дорогоцінного металу в чистоті, категорією якості карбування, номіналами, елементами оздоблення;

21) тираж інвестиційних монет – кількість інвестиційних монет, що карбується відповідно до плану випуску та не обмежується обсягом їх карбування протягом року, у якому вони випускаються;

22) тираж пам'ятних монет / пам'ятних банкнот – кількість пам'ятних монет / пам'ятних банкнот, що карбується / виготовляється відповідно до плану випуску та має обмеження обсягу їх карбування / виготовлення, визначене планом випуску;

23) тираж сувенірної продукції – кількість сувенірної продукції, що випускається Національним банком відповідно до плану випуску та має обмеження обсягу їх випуску визначене планом випуску;

24) ціна Національного банку – ціна, за якою Національний банк реалізовує нумізматичну, супутню продукцію дистриб'юторам, банкам, юридичним та фізичним особам;

25) ціна продажу інвестиційних монет – ціна, за якою Національний банк реалізовує інвестиційні монети дистриб'юторам, банкам, фізичним та юридичним особам.

Інші терміни в цій Інструкції вживаються в значеннях, визначених законами України та нормативно-правовими актами Національного банку України.

3. Ця Інструкція встановлює порядок:

- 1) планування випуску та реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної та супутньої продукції;
- 2) визначення тематики для інвестиційних монет України, нумізматичної та супутньої продукції;
- 3) здійснення операцій з інвестиційними монетами України, нумізматичною та супутньою продукцією.

4. Національний банк здійснює операції з інвестиційними монетами України, нумізматичною та супутньою продукцією в порядку, визначеному цією Інструкцією та іншими нормативно-правовими та розпорядчими актами Національного банку.

5. Пам'ятні монети, пам'ятні банкноти є законним платіжним засобом на території України, обов'язкові до приймання всіма фізичними і юридичними особами відповідно до номінальної вартості, що зазначена на пам'ятних монетах (банкнотах), без будь-яких обмежень на всій території України за всіма видами платежів, а також для зарахування на рахунки, вклади, акредитиви та для виконання платіжних операцій.

II. Порядок планування та випуску інвестиційних монет і нумізматичної продукції

6. Національний банк розробляє план випуску інвестиційних монет України, нумізматичної продукції (далі – план випуску).

7. Національний банк під час планування випуску нумізматичної продукції розглядає та враховує (за потреби):

- 1) укази Президента України, постанови Верховної Ради України щодо дат і подій, які відзначаються на державному рівні;
- 2) пропозиції державних установ щодо дат і подій, які відзначаються на міжнародному рівні, – Організацією Об'єднаних Націй (ООН), Організацією Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури (ЮНЕСКО);

3) пропозиції державних, наукових, культурно-освітніх установ і закладів, виробників нумізматичної продукції, об'єднань громадян, міжнародних партнерів, а також громадян, що надійшли не пізніше 1 березня року, що передує року їх випуску.

8. Національний банк під час планування випуску для визначення тематики та типу нумізматичної продукції керується:

1) для нумізматичної продукції, крім пам'ятних медалей:
необхідністю продовження або розширення наявних серій пам'ятних монет і банкнот;

необхідністю започаткування нових пам'ятних монет та банкнот або їх серій;

урахуванням тенденцій та тематики внутрішнього та міжнародного нумізматичного ринку, що мають загальний характер (відображають архітектуру, мистецтво, природу, духовні скарби та звичаї, культурні загальнонаціональні традиції, соціальні та суспільні тренди);

необхідністю відзначення видатних особистостей та подій загальнодержавного значення;

висвітлення тематики, присвяченій флорі і фауні, культурі, спорту, загальнолюдським та філософським цінностям;

2) для пам'ятних медалей:

потребою відзначення тематики, що присвячується об'єктам певної галузевої сфери (державним установам та відомствам, навчальним закладам та їх ювілеям, зборам та конференціям, трагічним подіям або роковинам, річницям міст, подіям місцевого та регіонального значення);

тематикою, що використовуватиметься Національним банком під час виготовлення окремих видів сувенірної продукції.

9. Національний банк, визначаючи тематику пам'ятних монет, керується Указом Президента України від 02 грудня 1995 року № 1116/95 “Про впорядкування відзначення пам'ятних дат і ювілеїв” (зі змінами), надаючи перевагу відзначенню ювілеїв видатних особистостей, які зробили значний внесок у розбудову держави, розвиток науки, культури, техніки та мистецтва, починаючи з відзначення 100, 125, 150, 175, 200 і більше років від дня їх народження.

10. Національний банк під час опрацювання звернень центральних органів виконавчої влади, організацій, установ, підприємств, громадян або їх об'єднань розглядає пропозиції щодо відзначення ювілеїв видатних особистостей України та популяризації їх творчості:

1) за умови документального підтвердження надання правовласниками дозволу Національному банку на використання прав інтелектуальної власності (відтворення їх творів, прізвищ, власних імен, псевдонімів та похідних від них, портретів і факсиміле відомих в Україні померлих осіб);

2) за відсутності судових заборон щодо їх відтворення.

11. Національний банк під час використання об'єктів інтелектуальної власності керується законодавством України з питань інтелектуальної власності.

12. Національний банк під час опрацювання звернень центральних органів виконавчої влади, організацій, установ, підприємств, громадян або їх об'єднань про випуск нумізматичної продукції не встановлює початкові дати заснування міст або створення / реєстрації юридичних осіб, а керується експертними висновками, аналітичними матеріалами наданими / підтвердженими державними установами, що працюють як наукові заклади і займаються дослідженнями у галузі історичних наук.

13. Національний банк під час формування плану випуску визначає тираж, метал, масу дорогоцінного металу в чистоті, категорію якості карбування, форма і діаметр / розміри нумізматичної продукції та інвестиційних монет з урахуванням:

1) прогнозованої кількості, потрібної для реалізації нумізматичної продукції та інвестиційних монет через визначені канали реалізації Національного банку на внутрішньому та зовнішньому ринках (за межами України);

2) технологічних та виробничих можливостей Національного банку та інших контрагентів, з якими Національний банк може укласти договори на виготовлення нумізматичної продукції;

3) кількості банківських металів, яка може використовуватися для карбування нумізматичної продукції з дорогоцінних металів та інвестиційних монет, кількості заготованок для виготовлення нумізматичної продукції;

4) прогнозованої кількості, потрібної для забезпечення та виконання представницьких цілей Національного банку, виставок;

5) економічної ефективності та фінансування.

14. План випуску містить такі розділи:

- 1) нумізматична продукція:
пам'ятні монети – перелік найменувань із визначенням номіналів, металу, маси дорогоцінного металу в чистоті, тиражів, назв серій, строків уведення їх в обіг;
пам'ятні банкноти – перелік найменувань із визначенням номіналів, тиражів, строків уведення їх в обіг;
сувенірна продукція – перелік найменувань із визначенням тиражів, строків їх випуску;
- 2) інвестиційні монети – перелік найменувань, типів і тиражів;
- 3) перехідний залишок – перелік нумізматичної продукції попередніх років випуску, яка карбуватиметься в межах оголошених тиражів (за наявності);
- 4) резерв – кількість нумізматичної продукції та інвестиційних монет, визначена для додаткового включення до плану випуску за рішенням Правління Національного банку.
У плані випуску також зазначається найменування, номінал, метал, маса, тираж, назва серії, строк уведення в обіг обігових пам'ятних монет.

15. Правління Національного банку приймаючи рішення про уведення в обіг пам'ятних монет і пам'ятних банкнот, інвестиційних монет (нового дизайну) визначає дату уведення їх в обіг, початку реалізації, тираж (для пам'ятних монет та пам'ятних банкнот), номінал і технічні характеристики.

16. Національний банк випускає сувенірну продукцію яка включає у себе:

- 1) продукцію з недорогоцінних металів (вироби з використанням розмірних і обігових монет або банкнот національної валюти України, включаючи продукцію у сувенірному пакуванні);
- 2) нерозрізані аркуші банкнот;
- 3) монети та банкноти, що були виготовлені та не введені в обіг;
- 4) продукцію, що не містить монет або банкнот національної валюти та не виконує функції засобу платежу та/або містить банкноти / монети національної валюти, які перестали бути засобом платежу [пам'ятні медалі, вилучені з обігу банкноти (нерозрізані аркуші таких банкнот), сувенірні банкноти];

5) продукцію з дорогоцінних металів, що має сертифікат (вироби з дорогоцінних металів, які не містять монет або банкнот національної валюти та не виконують функції засобу платежу (сувенірні срібні гривні, сувенірні вироби, які імітують банкноти, медалі).

17. Правління Національного банку приймаючи рішення про випуск сувенірної продукції визначає дату її випуску, початку реалізації, тираж і технічні характеристики.

18. Зображення, опис та інформація для кожної пам'ятної та інвестиційної монети, пам'ятної банкноти, сувенірної продукції розміщується на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

19. Національний банк не менше ніж за п'ять робочих днів до дати введення в обіг пам'ятних та інвестиційних монет (нового дизайну), пам'ятних банкнот або випуску сувенірної продукції:

1) надсилає банкам офіційне повідомлення про введення в обіг пам'ятних та інвестиційних монет, пам'ятних банкнот, випуск сувенірної продукції;

2) розміщує відповідну інформацію на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

20. Національний банк уносить зміни до плану випуску поточного року в установленому порядку не частіше ніж один раз у квартал протягом календарного року.

21. Національний банк протягом календарного року має право коригувати план випуску з метою:

1) уточнення, зміни назв, тиражів, номіналів (за наявності) нумізматичної продукції та/або інвестиційних монет;

2) зміни типів, технічних характеристик нумізматичної продукції та/або інвестиційних монет;

3) додавання або вилучення окремих найменувань нумізматичної продукції;

4) додавання або вилучення окремих типів інвестиційних монет залежно від попиту на них на внутрішньому та зовнішньому ринках і забезпеченості банківськими металами для їх виготовлення.

III. Порядок реалізації та викупу інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції

22. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції через такі канали реалізації:

1) фізичним особам – через інтернет-магазин Національного банку, підрозділи Національного банку, включаючи пересувні точки реалізації;

2) дистриб'юторам, юридичним особам-нерезидентам, юридичним особам-резидентам [крім нумізматичної та супутньої продукції банкам що не мають статусу дистриб'ютора (далі - банки)] – через підрозділи Національного банку;

3) фізичним особам, юридичним особам-нерезидентам (або їх представникам), юридичним особам-резидентам – шляхом проведення аукціонів для можливості технічної організації яких використовуються електронні ресурси товарних бірж.

23. Національний банк згідно із Законами України Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення”, “Про санкції” не встановлює ділові відносини, не укладає договори, не проводить фінансові операції з:

1) фізичною особою яка є резидентом та/або громадянином (крім тих фізичних осіб, які проживають на території України на законних підставах) держави, що здійснює збройну агресію проти України у значенні, наведеному в статті 1 Закону України "Про оборону України" (далі – держава-агресор);

2) юридичною особою яка є резидентом держави-агресора, юридичною особою власники істотної часті та/або кінцевий бенефіціарний власник та/або керівник якої є резидентом та/або громадянином (крім тих фізичних осіб, які проживають на території України на законних підставах) держави-агресора;

3) особою, до якої рішенням Ради національної безпеки і оборони України застосовані персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні

заходи (санкції), ураховуючи особливості реалізації застосованих санкцій, та/або особою, до якої застосовані санкції іноземними державами (крім держави, що здійснює збройну агресію проти України), міждержавними об'єднаннями, міжнародними організаціями (далі – санкційна особа);

4) особою, яку включено до переліку осіб, пов'язаних із здійсненням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції (далі – терорист).

24. Національний банк не здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції особам, зазначеним у пункті 23 розділу III цієї Інструкції.

25. Національний банк відмовляє у встановленні ділових відносин, укладанні договору, проведенні фінансових операцій, реалізації інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції юридичній особі, власник істотної участі та/або кінцевий бенефіціарний власник та/або керівник (представник) якої є санкційною особою/терористом.

26. Національний банк відповідно до укладених договорів з музеями, посольствами, представництвами інших організацій та установ має право передавати інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію для її тимчасового експонування.

27. Національний банк для забезпечення власних потреб у нумізматичній продукції має право залишати:

1) до 7% від загального тиражу кожного випуску нумізматичної продукції із дорогоцінних (срібло) та недорогоцінних металів;

2) до 3% від загального тиражу кожного випуску для нумізматичної продукції, виробленої із золота та біметалевих монет, вироблених із дорогоцінних металів.

Національний банк здійснює розподіл тиражу нумізматичної продукції між каналами її реалізації, визначеними в пункті 22 розділу III цієї Інструкції.

28. Національний банк після забезпечення своїх власних потреб у нумізматичній продукції, що розподілялася відповідно до пункту 27 розділу III цієї Інструкції, здійснює реалізацію нумізматичної та супутньої продукції у межах наявних залишків:

1) органам державної влади та іншим державним установам, підприємствам, організаціям на підставі гарантійних листів, у яких зазначається строк оплати отриманої нумізматичної та супутньої продукції, та договорів або рахунків;

2) іншим юридичним особам, крім банків (з урахуванням сфер їх діяльності та запитуваної тематики нумізматичної продукції) на підставі договорів або рахунків на умовах попередньої оплати за безготівковим розрахунком, на підставі їх офіційного звернення, в якому зазначається найменування продукції, її номінал (за наявності), вид металу та кількість запитуваної продукції;

3) дистриб'юторам відповідно до укладених договорів та згідно зі сформованими ними заявками.

29. Національний банк у разі реалізації нумізматичної та супутньої продукції на підставі гарантійного листа здійснює видачу органам державної влади та іншим державним установам, підприємствам, організаціям цієї продукції на підставі довіреності та із оформленням акта про здавання-приймання цінностей, наданням рахунку для оплати вартості цієї продукції та накладної на відпуск цінностей.

30. Залишки нереалізованих інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції можуть додатково реалізовуватись Національним банком через інтернет-магазин Національного банку.

31. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції, яка відповідає установленим Національним банком критеріям, визначеним у додатку 2 до цієї Інструкції, не набула ознак пошкоджень та відповідає описам, наведеним на відповідній сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

32. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції через інтернет-магазин відповідно до Правил реалізації нумізматичної продукції Національного банку України засобами вебсайту, затверджених постановою Правління Національного банку від 16 листопада 2020 року № 146 (зі змінами) (далі – Правила № 146).

33. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет дистриб'юторам, юридичним особам відповідно до укладених договорів.

34. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції юридичним особам-нерезидентам (або їх представникам) для реалізації ними інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції на зовнішньому ринку (за межами України).

35. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції на зовнішньому ринку (за межами України) шляхом укладання зовнішньоекономічних договорів (контрактів) із іноземним суб'єктом зовнішньоекономічної діяльності у простій письмовій або в електронній формі, якщо інше не передбачено міжнародним договором України чи законом.

36. Національний банк здійснює реалізацію нумізматичної продукції за цінами, які відрізняються від їх номінальної вартості, ураховуючи, що під час виготовлення такої продукції використовуються дорогоцінні метали, сплави недорогоцінних металів, спеціальний папір, застосовуються спеціальні технології карбування та друку, художнє оформлення, додаткові елементи оздоблення.

37. Національний банк розраховує ціну продажу інвестиційних монет виходячи з облікових цін банківських металів, установлених Національним банком на день складання розрахунку.

38. Реалізація інвестиційних монет та нумізматичної продукції на спеціалізованих виставках, ярмарках, конференціях, у яких Національний банк бере участь за кордоном, здійснюється за цінами, розрахованими в іноземній валюті, з урахуванням офіційного курсу гривні до іноземних валют, встановленого Національним банком на день її реалізації.

39. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за готівку або за безготівковим розрахунком з урахуванням діючих норм та обмежень, встановлених законодавством України.

40. Національний банк здійснює видачу клієнтам – юридичним особам, крім тих реалізація яким відбувається за гарантійним листом, інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за умови надходження коштів на рахунок Національного банку відповідно до виставлених рахунків або умов укладених з ними договорів.

Національний банк у разі ненадходження коштів на його рахунок протягом визначеного у договорі або виставленому рахунку строку, здійснює реалізацію

інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції за цінами, встановленими на день виставлення нового рахунку.

41. Видача інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції здійснюється на підставі доручення на перевезення цінностей / довіреності (за наявності документа, що засвідчує особу) та накладної на відпуск цінностей.

42. Дистрибуція інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції здійснюється банками, з якими Національний банк уклав договори про реалізацію пам'ятних монет України, сувенірної та супутньої продукції Національного банку України.

43. Національний банк здійснює відбір або перегляд переліку дистриб'юторів після прийняття відповідного рішення Правлінням Національного банку із розміщенням оголошення про початок процедури відбору на сторінці офіційного інтернет-представництва Національного банку. Кількість дистриб'юторів визначається Правлінням Національного банку з урахуванням технологічних та виробничих можливостей, а також його стратегічних планів із розвитку ринку нумізматичної продукції.

44. Банк для отримання статусу дистриб'ютора (далі – потенційний дистриб'ютор) подає до Національного банку письмове звернення, в якому зазначається інформація про:

1) наявність електронного каналу реалізації нумізматичної продукції через мережу Інтернет із можливістю здійснення дистанційно безготівкових розрахунків із використанням банківських платіжних карток за нумізматичну продукцію, її доставки клієнту або отримання клієнтом безпосередньо в їх підрозділах;

2) наявність розгалуженої мережі на території України, через яку забезпечуватиметься реалізація інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції;

3) досвід роботи з інвестиційними монетами України та нумізматичною продукцією, обсяги їх реалізації за останніх три роки.

Національний банк має право витребувати додаткові документи і відомості, потрібні для з'ясування суті діяльності потенційного дистриб'ютора та його фінансового стану.

Національний банк у разі ненадання потенційним дистриб'ютором витребуваних документів чи відомостей або надання відомостей про себе,

зазначених у підпунктах 1 – 3 пункту 44 розділу III цієї Інструкції, що не відповідають дійсності, відмовляє йому в отриманні статусу дистриб'ютора.

45. Потенційний дистриб'ютор разом з інформацією, зазначеною в пункті 44 розділу III цієї Інструкції, подає до Національного банку бізнес-план дистрибуції на трирічний період, який повинен мати обґрунтоване планування діяльності за відповідним напрямом, відображати прогнози щодо попиту на ринку, які підтверджуються відповідними розрахунками в розрізі клієнтів та точок або каналів реалізації нумізматичної продукції, агентів із дистрибуції, обґрунтовані перспективи для успішного функціонування в системі дистрибуції Національного банку та забезпечувати сприяння її подальшому розвитку, не суперечити нормам законодавства України.

46. Бізнес-план дистрибуції повинен містити такі розділи:

- 1) загальна інформація про заявника;
- 2) аналіз поточного стану діяльності за відповідним напрямом та/або стратегічні цілі щодо його розвитку;
- 3) завдання та заходи, спрямовані на розширення ринків збуту та просування нумізматичної продукції;
- 4) наявні фінансові та матеріальні ресурси для реалізації планів розвитку та просування;
- 5) заплановані фінансові результати та заходи, спрямовані на популяризацію нумізматичної продукції Національного банку.

47. Національний банк на підставі розгляду письмових звернень та аналізу отриманої інформації здійснює процедуру відбору банків, що мають намір стати дистриб'ютором, із застосуванням до них таких критеріїв:

- 1) наявність досвіду роботи та відповідних знань щодо реалізації інвестиційних монет України, нумізматичної та супутньої продукції;
- 2) Національний банк України не виявив ознак небездоганної ділової репутації власників істотної участі та/або керівників банку, визначених в підпунктах 1–8, 10–12 пункту 62 глави 6 або пункті 66 глави 7 розділу II Положення про ліцензування банків, затвердженому постановою Правління Національного банку України від 22 грудня 2018 року № 149 (зі змінами);

3) відповідність наданого бізнес-плану дистрибуції вимогам пункту 47 розділу III цієї Інструкції;

4) дотримання банківського законодавства України;

5) забезпечення доставки та транспортування.

48. Національний банк при оцінці відповідності потенційного дистриб'ютора критеріям зазначеним у пункті 47 розділу III цієї Інструкції також враховує:

1) володіння потенційним дистриб'ютором інформацією щодо: специфіки функціонування ринку нумізматичної продукції, особливостей його правового регулювання; уподобань і поведінки покупців та споживачів; розуміння кон'юнктури ринку та основних конкурентних загроз для кожного виду нумізматичної продукції;

2) наявність кваліфікованих працівників для забезпечення ефективного виконання функцій дистрибуції нумізматичної продукції, працівників, які мають відповідний (не менше одного року) досвід роботи за цим напрямом;

3) намір укласти договори з агентами з дистрибуції, що може бути підтверджено письмово;

4) можливості організації належного та безпечного транспортування інвестиційних монет та нумізматичної продукції, що дає змогу вчасно та ефективно здійснювати їх доставку від Національного банку до точок продажу клієнтам) із залученням інкасаторських, поштових (логістичних) компаній.

49. Національний банк протягом 30 робочих днів із дня надходження письмового звернення потенційного дистриб'ютора та документів, визначених у пунктах 44, 45 розділу III цієї Інструкції, розглядає такі документи та надає відповідь про результати розгляду.

50. Національний банк у разі подання потенційним дистриб'ютором неповного пакета документів або надання неповної інформації для оцінки його відповідності критеріям, визначеним у пункті 47 розділу III цієї Інструкції, має право додатково запитувати документи та інформацію, що не була подана або подана не в повному обсязі для такої оцінки. У такому разі строк розгляду звернення продовжується на строк, потрібний для проведення додаткової оцінки, але не більше 30 робочих днів.

51. Національний банк відмовляє в наданні банку статусу дистриб'ютора в разі його невідповідності критеріям, зазначеним у пункті 47 розділу III цієї Інструкції, або в разі застосування до банку, його керівників або до власників істотної участі санкцій іноземними державами (крім держави, що здійснює збройну агресію проти України), міждержавними об'єднаннями, міжнародними організаціями або Україною.

52. Досвід потенційного дистриб'ютора вважатиметься достатнім, якщо він здійснював діяльність у сфері реалізації нумізматичної продукції на ринку не менше трьох років (як агент із дистрибуції), має бездоганну ділову репутацію і цей досвід може бути підтверджений копіями агентських договорів, договорів дистрибуції нумізматичної продукції та/або листом за підписом уповноваженої особи потенційного дистриб'ютора про наявність такого досвіду.

53. Потенційний дистриб'ютор, якщо в нього немає досвіду роботи з інвестиційними монетами України та/або нумізматичною продукцією, забезпечує свою діяльність у сфері реалізації нумізматичної продукції шляхом укладання агентських договорів про купівлю та продаж нумізматичної продукції з дистриб'юторами, на визначених ними умовах.

54. Правління Національного банку приймає рішення про затвердження переліку дистриб'юторів. Перелік дистриб'юторів оприлюднюється на сторінці офіційного Інтернет-представництва Національного банку.

55. Після затвердження переліку дистриб'юторів Національний банк укладає з ними договори про реалізацію пам'ятних монет України, сувенірної та супутньої продукції Національного банку України.

56. Національний банк має право:

1) здійснювати перевірки дотримання дистриб'юторами вимог нормативно-правових актів Національного банку та умов договорів при здійсненні ними операцій з реалізації інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції;

2) в односторонньому порядку змінювати або розривати договори з дистриб'юторами в разі порушення ними вимог нормативно-правових актів Національного банку та умов договорів при здійсненні ними операцій з інвестиційними монетами, нумізматичною та супутньою продукцією, повідомивши про це дистриб'ютора в установленій договором строк;

3) в односторонньому порядку припинити (розірвати) ділові відносини у разі, якщо до дистриб'юторів згідно з рішеннями Ради національної безпеки і оборони України застосовані персональні спеціальні економічні та інші обмежувальні заходи (санкції).

57. Дистриб'ютори, банки або їх відокремлені підрозділи відповідно до своїх внутрішніх документів мають право самостійно диференційовано встановлювати ціни, змінювати їх протягом дня, у каналах реалізації, касах, у їх відокремлених підрозділах, за якими вони реалізовуватимуть нумізматичну продукцію, якщо інше не передбачено умовами договорів, укладеними з Національним банком.

58. Дистриб'ютори, банки здійснюють операції з інвестиційними монетами в порядку, визначеному Положенням про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами), Інструкцією про порядок організації касової роботи банками та проведення платіжних операцій надавачами платіжних послуг в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 25 вересня 2018 року № 103 (зі змінами) (далі - Інструкція № 103) та цією Інструкцією, та мають право самостійно розраховувати та встановлювати ціни продажу на них.

59. Національний банк, дистриб'ютори, банки мають право здійснювати відправлення інвестиційних монет, нумізматичної продукції з використанням послуг інкасаторських, поштових (логістичних) компаній на договірних умовах та відповідно до вимог чинного законодавства України з питань організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні та/або правил надання послуг поштового зв'язку.

60. Національний банк має право приймати оплату за інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію від фізичних осіб із застосуванням електронних платіжних засобів відповідно до вимог Положення про порядок емісії та еквайрингу платіжних інструментів, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 29 серпня 2022 року № 164 (зі змінами), цієї Інструкції та договору з надання банківських послуг (послуг еквайрингу).

61. Національний банк здійснює реалізацію дистриб'юторам інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції, інвестиційних монет банкам на умовах 100% попередньої оплати.

62. Національний банк здійснює відправлення, видачу інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції фізичним та юридичним особам, дистриб'юторам з оформленням документів, визначених законодавством України, Інструкцією № 103, Інструкцією з організації інкасації коштів та перевезення валютних цінностей банків в Україні, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 31 березня 2017 року № 29 (зі змінами) (далі – Інструкція № 29), Правилами надання послуг поштового зв'язку, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 05 березня 2009 року № 270 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 жовтня 2023 року № 1071) (зі змінами) та цією Інструкцією.

63. Дистриб'ютори, банки здійснюють реалізацію клієнтам нумізматичної продукції з недорогоцінних металів з оформленням квитанції на реалізовану нумізматичну продукцію з недорогоцінних металів (додаток 3).

Національний банк здійснює реалізацію фізичним особам інвестиційних монет, нумізматичної продукції з дорогоцінних, недорогоцінних металів та супутньої продукції з оформленням квитанції на реалізовані інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію (додаток 4).

64. Дистриб'ютори, банки в разі реалізації клієнтам інвестиційних монет, нумізматичної продукції з дорогоцінних металів оформляють касові документи в порядку, визначеному Положенням про здійснення операцій із валютними цінностями, затвердженим постановою Правління Національного банку України від 02 січня 2019 року № 2 (зі змінами).

65. Національний банк, під час реалізації інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції надає клієнту квитанцію в паперовій або електронній формі (за наявності технічної можливості). Дистриб'ютори, банки під час реалізації інвестиційних монет, нумізматичної продукції надають клієнту квитанцію в паперовій або електронній формі (за наявності технічної можливості). Перед купівлею інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції клієнт обирає шлях отримання квитанції на реалізовану продукцію. Квитанція у паперовій формі не надається, якщо клієнт дав згоду на проведення операції без оформлення паперового примірника квитанції.

66. Національний банк здійснює документальне оформлення видачі дистриб'юторам, банкам, юридичним особам інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції відповідно до Інструкції № 103, Інструкції № 29 та цієї Інструкції.

67. Національний банк під час видачі дистриб'юторам, банкам інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції оформляє накладну на відпуск цінностей (додаток 5) та видатковий касовий ордер.

Національний банк під час видачі продукції через приміщення приймання-передавання цінностей інкасаторам оформляє опис цінностей в національній валюті України, що перевозяться.

68. Національний банк здійснює документальне оформлення видачі через касу юридичним особам (крім банків) інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції з оформленням видаткового касового ордера, накладної на відпуск цінностей.

69. Національний банк здійснює реалізацію інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції шляхом проведення аукціонів відповідно до умов договорів з товарними біржами.

70. Національний банк купує за безготівковим розрахунком у банків та юридичних осіб інвестиційні монети та нумізматичну продукцію з дорогоцінних металів, включаючи пошкоджені, на підставі окремо укладених договорів.

71. Національним банком, дистриб'юторами, банками (філіями, відділеннями), юридичними особами, фізичними особами, під час купівлі, продажу, приймання, оброблення та видачі інвестиційних монет використовуються категорії стану інвестиційних монет України – належний стан, прийнятний стан, пошкоджені, опис ознак яких наведено у додатку 1 цієї Інструкції.

72. Національний банк приймає через касу пам'ятні монети та пам'ятні банкноти національної валюти України за номінальною вартістю від фізичних осіб/ уповноваженої особи дистриб'ютора, банку.

73. Дистриб'ютори, банки мають право на підставі внутрішніх положень (інструкцій) здійснювати купівлю нумізматичної продукції за встановленими ними цінами у фізичних і юридичних осіб.

74. Національний банк купує в населення інвестиційні монети в порядку, установленому Інструкцією про порядок виконання операцій з купівлі інвестиційних монет України в населення, затвердженою постановою Правління Національного банку України від 21 травня 2003 року № 206 (у редакції постанови Правління Національного банку України від 01 квітня 2015 року № 209), зареєстрованою в Міністерстві юстиції України 03 червня 2003 року за № 425/7746 (зі змінами) та цією Інструкцією.

75. Дистриб'ютори, банки купують за самостійно встановленими ними цінами, але не меншими, ніж закупівельні ціни, що встановлені Національним банком на день купівлі, у фізичних осіб інвестиційні монети у належному та прийнятному стані.

76. Національний банк купує в населення, дистриб'юторів, банків України інвестиційні монети у належному та прийнятному стані за закупівельними цінами.

77. Національний банк приймає та розглядає претензії від клієнтів фізичних і юридичних осіб, щодо якості або комплектності інвестиційних монет та нумізматичної, супутньої продукції відповідно до укладених договорів, Правил № 146 та цієї Інструкції.

78. Національний банк розглядає претензію щодо якості інвестиційних монет, якості та комплектності нумізматичної та супутньої продукції, випущених Національним банком (далі – претензія щодо якості), протягом 30 календарних днів із дня її надходження.

79. Претензія щодо якості вважається необґрунтованою та не розглядається, якщо інвестиційні монети та нумізматична продукція мають ознаки фізичного впливу / пошкодження, що виникли внаслідок неналежного поводження з нею з боку покупця.

80. Національний банк не приймає претензій від клієнтів, дистриб'юторів щодо якості чи комплектності інвестиційних монет або нумізматичної продукції, якщо:

1) продукція, реалізована покупцеві в касі Національного банку/дистриб'ютора, не була перевірена під час отримання;

2) інкасатор або уповноважена особа не перевірів / не перевірила у спеціально відведеному для цього приміщенні Національного банку цілісність пакування.

81. Дистриб'ютор у разі виявлення серед отриманих від Національного банку інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції монет неналежної якості або комплектності складає акт про розбіжності (додаток б) у двох примірниках. Національний банк приймає до розгляду акти про розбіжності, затверджені керівником, заступником керівника дистриб'ютора. Один примірник акта про розбіжності разом із пакувальним матеріалом

надсилається Національному банку, другий залишається в дистриб'ютора для оформлення і відображення в бухгалтерському обліку.

82. Національний банк розглядає претензії щодо неналежної якості або комплектності інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції отриманих дистриб'ютором протягом 30 робочих днів із дати їх отримання на підставі складеного акта про розбіжності. Протягом зазначеного строку Національний банк за результатами розгляду акта про розбіжності усуває за власний рахунок виявлені недоліки або надає мотивовану відмову в письмовій формі.

83. Національний банк з метою забезпечення робіт стосовно підвищення якості організації процесів, пов'язаних із випуском нумізматичної продукції, розглядає пропозиції щодо якості та можливих виробничих дефектів інвестиційних монет, нумізматичної та супутньої продукції. Розгляд таких пропозицій здійснюється відповідно до встановленого Національним банком порядку.

Додаток 1
до Інструкції про організацію
планування випуску та реалізації
інвестиційних монет України,
нумізматичної продукції Національного
банку України, супутньої продукції
(підпункт 8 пункту 2 розділу I)

Категорії стану інвестиційних монет України

1. Належний стан – інвестиційні монети, що відповідають критеріям, визначеним Національним банком України під час їх випуску в тексті офіційного повідомлення про введення в обіг інвестиційних монет та оприлюдненим на сторінках офіційного Інтернет-представництва Національного банку України, а саме технічні характеристики яких (маса, діаметр, товщина гурта) перебувають у межах допустимих стандартизованих значень, не мають відхилень у деталях художнього оформлення, не зазнали механічної дії (отвори, надломи, подряпини тощо), деформації, впливу вогню, високоактивних речовин і середовищ, а також не мають ознак, що погіршують їх зовнішній вигляд.

2. Прийнятний стан – інвестиційні монети, технічні характеристики яких (маса, діаметр, товщина гурта) перебувають у межах допустимих стандартизованих значень, не мають відхилень у деталях художнього оформлення, не зазнали механічної дії (отвори, надломи, подряпини тощо), деформації, впливу вогню, високоактивних речовин і середовищ, але в процесі обігу (за візуальним визначенням) набули ознак, що погіршують їх зовнішній вигляд (плями, забруднення, відбитки).

3. Пошкоджені – інвестиційні монети, що мають ознаки пошкодження [деформація, забруднення, вплив вогню, високоактивних речовин і середовищ, корозія, ознаки механічної дії (отвори, надломи, подряпини)].

Додаток 2
до Інструкції про організацію
планування випуску та реалізації
інвестиційних монет України,
нумізматичної продукції Національного
банку України, супутньої продукції
(підпункт 9 пункту 2 розділу I)

Категорії якості карбування пам'ятних та інвестиційних монет

I. Характеристики монет категорії якості карбування “пруф”.

1. Виготовляються з дорогоцінних металів та їх сплавів і мають високу якість.
2. Може застосовуватись матування рельєфу на полірованій (дзеркальній) поверхні або полірування рельєфу на матованій поверхні для забезпечення візуальної контрастності зображення.
3. Рельєф повинен бути чітким із добре видимими найдрібнішими деталями.
4. Допускається використання різні види матування або полірування деталей рельєфу для підкреслення окремих елементів дизайну.
5. Допускається використання елементів оздоблення.
6. Рант по всьому периметру має бути рівномірний (за візуальним визначенням) без розривів, пошкоджень, задирок.
7. Гурт монети повинен бути рівномірним по всій товщині монети і без видимих пошкоджень.
8. Допускаються незначні поодинокі дефекти, видимі за двократного збільшення, за умови, що дефекти нечисленні, не згруповані та не погіршують привабливість монет.
9. Не допускається наявність на монетах видимих неозброєним оком подряпин, краплень, насічок, відбитків дотику пальців рук.
10. Карбуються з використанням спеціально підготовленого карбувального інструмента.

11. Підлягають 100% візуальному контролю.

II. Характеристики монет категорії якості карбування “пруф-лайк”.

12. Рельєф монети повинен бути матованим, чітким, із добре видимими найдрібнішими деталями, що досягається завдяки візуальній контрастності порівняно з дзеркальною поверхнею монети.

13. Рант по всьому периметру має бути рівномірний (за візуальним визначенням) без розривів, пошкоджень, задирок.

14. Гурт монети повинен бути рівномірним по всій товщині монети і без видимих пошкоджень.

15. Допускаються незначні, нечисленні та незгруповані дефекти на блискучій поверхні, незначна зміна матовості текстури рельєфного зображення, що помітні під час огляду неозброєним оком. Такі дефекти та зміна не повинні впливати на загальну привабливість монети.

16. Карбуються з використанням спеціально підготовленого карбувального інструмента.

17. Підлягають вибірковому візуальному контролю.

III. Характеристики монет категорії якості карбування “брильянт анциркулейтед”.

18. Поверхня монет, включаючи зображення, має помітно інтенсивний глянець і блиск.

19. Рельєф монети повинен бути з чітко видимими деталями дизайну.

20. Виготовляються зі сплавів недорогоцінних металів, допускається більш низький ступінь блиску поверхні та рельєфу.

21. Послаблені вимоги щодо наявності видимих дефектів порівняно з монетами цієї якості, що виготовлені зі сплавів дорогоцінних металів.

22. Допускається незначне відхилення (за візуальним визначенням) яскравості поверхні на окремих монетах за умови, що будь-яка монета за зовнішнім виглядом має рівномірний глянцевиий блиск рельєфу.

23. Допускаються незначні нерівності, крапкові плями, подряпини, видимі неозброєним оком, якщо вони дрібні, нечисленні, незгруповані та якісно не впливають на привабливість монети.

24. Рант монет повинен бути рівномірним (за візуальним визначенням) по всьому периметру, без розривів, пошкоджень, задирок.

25. Гурт рівномірний по всій товщині монети, без значних пошкоджень. Допустимі поодинокі дефекти, такі як задирки, незначні подряпини тощо.

26. Карбуються з використанням спеціально підготовленого карбувального інструмента.

27. Підлягають вибіркового візуальному контролю.

IV. Характеристики монет категорії якості карбування “спеціальний анциркулейтед”.

28. Рельєф із чітко розмежованими деталями зображення і рівномірно блискучою або рівномірно матованою поверхнею.

29. Допускається використання елементів оздоблення.

30. Допускається наявність незначних подряпин, крапкових плям, видимих неозброєним оком, якщо вони нечисленні та не погіршують загальний вигляд монети.

31. Рант монет повинен бути рівномірним (за візуальним визначенням) по всьому периметру.

32. Гурт рівномірний по всій товщині монети. Допускаються незначні поодинокі дефекти у вигляді задирок, незначних подряпин тощо.

33. Карбуються з використанням спеціально підготовленого карбувального інструмента.

34. Підлягають вибіркового візуальному контролю.

V. Характеристики монет категорії якості карбування “анциркулейтед”.

35. Монети можуть мати технологічні пошкодження, видимі неозброєним оком, дрібні подряпини, задирки, що утворилися від ударів монет одна об одну

під час карбування в умовах високоавтоматизованого карбувального виробництва, швидкісного перерахування, пакування в ролики на автоматичних лініях, а також під час перевезення монет.

36. Мають матовий металевий блиск по всій поверхні аверсу та реверсу.

37. Рельєфні зображення, позначки та написи на цих монетах мають чітко розмежовані деталі.

38. Рант на аверсі та реверсі монет повинен бути рівномірним (за візуальним визначенням) по всьому периметру і без значних пошкоджень.

39. Гурт рівномірний по всій товщині монети, без значних пошкоджень. Допустимі деякі поодинокі дефекти, такі як задирки та незначні подряпини.

40. Підлягають вибіркового візуального контролю.

Додаток 3
до Інструкції про організацію
планування випуску та реалізації
інвестиційних монет України,
нумізматичної продукції
Національного банку України,
супутньої продукції
(пункт 63 розділу III)

_____ (найменування та місцезнаходження структурного підрозділу банку)

Квитанція № _____
на реалізовану нумізматичну продукцію з
недорогоцінних металів

_____ (дата здійснення операцій)

Форма оплати: готівка / електронний платіжний засіб / безготівковий переказ коштів

Клієнт _____.

[прізвище, власне ім'я, по батькові¹ / найменування юридичної особи, ідентифікаційний код в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (далі – код за ЄДРПОУ)²]

Видано через²

_____ [прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) уповноваженої особи,

_____ документ, що посвідчує особу, його серія (за наявності), номер, ким виданий, дата видачі]

№ з/п	Код	Назва	Метал / матеріал	Номінал, грн	Кількість, од.	Номінальна вартість, грн	Ціна реалізації, грн без ПДВ	Сума реалізації, грн без ПДВ	Сума ПДВ	Сума реалізації з ПДВ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
		Усього	X	X			X			
		До сплати	X	X	X	X	X	X	X	

Загальна сума _____.
(словами)

Додаткові реквізити _____.
(реквізити, потрібні для проведення операції)

Надаю згоду на проведення операції без оформлення паперового примірника квитанції клієнта¹ _____
(особистий підпис клієнта)

Особистий підпис клієнта _____

_____ (особистий підпис працівника банку)

Місце для відбитка штампа

¹ Заповнюється в разі продажу фізичній особі.

² Заповнюється в разі продажу юридичній особі.

Пояснення

щодо заповнення квитанції на реалізовану нумізматичну продукцію з недорогоцінних металів

1. У реквізиті “Клієнт” код за ЄДРПОУ зазначається для юридичних осіб – резидентів України.
2. Реквізит “Додаткові реквізити” заповнюється в разі ідентифікації та верифікації особи відповідно до вимог законодавства України у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення.
Реквізит “Додаткові реквізити” заповнюється під час здійснення операції за безготівкові кошти в гривні. У цьому реквізиті відображається також й інша інформація, потрібна для здійснення операцій (банк визначає самостійно).
3. Реквізит “Особистий підпис клієнта” для електронного документа повинен містити електронний підпис особи, яка уповноважена діяти від імені юридичної особи. Електронний підпис застосовується відповідно до вимог Законів України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про електронні довірчі послуги” та Положення про використання електронного підпису та електронної печатки, затвердженого постановою Правління Національного банку України від 20 грудня 2023 року № 172.
4. Реквізит “Особистий підпис працівника банку” для електронного документа повинен містити кваліфікований електронний підпис працівника банку.
5. Реквізит “Місце для відбитка штампа” не проставляється для другого примірника квитанції, оформленого банком у формі електронного документа.

Додаток 4
до Інструкції про організацію
планування випуску та реалізації
інвестиційних монет України,
нумізматичної продукції
Національного банку України,
супутньої продукції
(пункт 63 розділу III)

_____ (найменування структурного підрозділу Національного банку)

Квитанція №
на реалізовані інвестиційні монети, нумізматичну та супутню продукцію

_____ (дата здійснення операції)

1. Форма оплати: готівка/електронний платіжний засіб

2. Видати _____
(прізвище, ім'я, по батькові)

3. Місце проживання або місцеперебування (для нерезидентів – місце проживання або місце тимчасового перебування в Україні) _____

4. Паспорт або інший документ, який посвідчує особу, серія _____ № _____,
виданий _____ " _____ " _____ року.

(ким)

(коли)

5. Дата народження _____

6. Відомості про громадянство (для нерезидентів) _____

7. Реєстраційний номер облікової картки платника податку¹ _____

8. Реалізація нумізматичної та супутньої продукції, інвестиційних монет: _____

№ з/п	Код	Назва цінностей	Метал	Номинал, грн	Кількість, шт.	Номинальна вартість, грн	Ціна реалізації / ціна продажу, грн	Сума, грн
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5		Разом	X	X			X	
6		у т. ч.: сума номінальної вартості, сума продажу (без ПДВ), сума ПДВ	X	X			X	_____ _____ _____

9. Загальна сума _____

(словами)

10. Касир _____
(підпис)

¹ Крім клієнтів, у паспортах яких проставлено відмітку контролюючих органів про наявність у них права здійснювати будь-які платежі за серією та номером паспорта.

Пояснення

щодо заповнення квитанції на реалізовану нумізматичну та супутню продукцію, інвестиційні монети

1. Реквізити “Місце проживання або місцеперебування (для нерезидентів – місце проживання або місце тимчасового перебування в Україні)”, “Паспорт або інший документ, який посвідчує особу”, “Дата народження”, “Відомості про громадянство (для нерезидентів), “Реєстраційний номер облікової картки платника податку” заповнюється в разі ідентифікації та верифікації клієнтів відповідно до вимог законодавства України про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення).

Додаток 5
до Інструкції про організацію
планування випуску та реалізації
інвестиційних монет України,
нумізматичної продукції
Національного банку України,
супутньої продукції
(пункт 67 розділу III)

[Національний банк України (найменування відділу)]

Накладна №
на відпуск цінностей

Дата _____

Одержувач цінностей _____

Підстава _____

Через _____

(прізвище, ініціали)

Довіреність серія _____ № _____ від _____ 20__ року

Код	Назва цінностей	Метал	Одиниця виміру	Номинал, грн	Кількість, од.	Сума за номінальною вартістю	Ціна без ПДВ та номіналу одиниці продукції	Сума без ПДВ та номінальної вартості	ПДВ	Сума з ПДВ
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11

Усього				X		X			
ПДВ							X	X	
Номінальна вартість							X	X	
Усього до сплати з урахуванням ПДВ							X	X	

_____
 (прізвище, ініціали керівника підрозділу)

_____
 (особистий підпис)

_____
 (прізвище, ініціали
 відповідального виконавця)

_____
 (особистий підпис)

_____
 (номер телефону)

М. П.

Видали: _____
 (прізвище, ініціали)

Отримали: _____
 (прізвище, ініціали)

_____
 (прізвище, ініціали)

_____
 (прізвище, ініціали)

_____
 (прізвище, ініціали)

_____
 (прізвище, ініціали)

Додаток 6
до Інструкції про організацію
планування випуску та реалізації
інвестиційних монет України,
нумізматичної продукції
Національного банку України,
супутньої продукції
(пункт 81 розділу III)

ЗАТВЕРДЖУЮ

_____
Найменування посади

_____ Власне ім'я ПРІЗВИЩЕ
Особистий підпис

«___» _____ 20__ року

Акт
про розбіжності

“___” _____ року

№ _____

1. Цей акт складено в _____
[найменування банку (філії, відділення) /
інкасаторської компанії, підрозділу
Національного банку України]

про те, що цього числа під час розкриття упаковки та перевірки цінностей в
касі перерахування / кімнаті перерахування банкнот (монет)
(зазначити потрібне)

касир _____,
(ініціали, прізвище)

клієнт

_____
(ініціали, прізвище)

у присутності _____
(найменування посади, ініціали, прізвище)

виявили в упаковці (в коробці / мішку) _____

_____

[Банкотно-монетного двору / Центрального сховища Національного банку України / Департаменту грошового обігу Національного банку України (назва відділу / найменування банку (філії, відділення) / інкасаторської компанії]
(зазначити потрібне)

(прізвище, ім'я, по батькові касира, що зазначені на упаковці)

№ з/п	Назва продукції	Недостача, шт.	Надлишок, шт.	Неналежної якості, шт.	Опис
1	2	3	4	5	6

2. До першого примірника акта додаються такі пакувальні матеріали:

---

3. Особи, які проводили перевірку продукції:

_____	_____
(особистий підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____
(особистий підпис)	(ініціали, прізвище)

4. Особи, які були присутні під час перевірки продукції:

_____	_____
(особистий підпис)	(ініціали, прізвище)
_____	_____
(особистий підпис)	(ініціали, прізвище)